

Onderwerp

Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Floriade mei 2017

Kern mededeling:

U wordt met bijgevoegde voortgangsrapportage geïnformeerd over de voortgang van het uitvoeringsprogramma Floriade van de provincie Flevoland.

Mededeling:

Het Uitvoeringsprogramma Floriade is in december 2015 door Gedeputeerde Staten vastgesteld en duidt de provinciale inbreng voor en de visie op de werkzaamheden ten behoeve van de Floriade 2022 in Almere.

Het Uitvoeringsprogramma Floriade is door Gedeputeerde Staten in december 2015 aan Provinciale Staten verstrekt en vervolgens betrokken bij de vergadering van de Statencommissie Economie op 3 februari 2016 en de besluitvorming van Provinciale Staten van 24 februari 2016 inzake Begrotingswijziging en uitvoering 'Floriade Werkt!'. Hierbij is de toezegging gedaan twee maal per jaar over het uitvoeringsprogramma te rapporteren.

Bijgevoegde voortgangsrapportage geeft inzicht in de stand van zaken m.b.t. het Uitvoeringsprogramma Floriade en de activiteiten die daarvoor zijn uitgevoerd in de periode sinds de vorige voortgangsrapportage (september 2016) tot mei 2017.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Floriade mei 2017	2071092	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
N.v.t.		

Registratienummer

2071078

Datum

8 mei 2017

Auteur

B.P. van Berkel

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

UITVOERINGSPROGRAMMA FLORIADE

Voortgangsrapportage mei 2017

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
1. Algemeen	4
2. Relatie Floriade met het programma Almere 2.0	5
3. Activiteiten gericht op de werelddtentoonstelling in 2022	7
3.1 Governance	7
3.2 Provinciale bijdrage 10 miljoen via het Fonds Verstedelijking Almere	8
3.3 Internationale agenda	9
4. Activiteiten gericht op versterking van de kenniseconomie via 'Floriade Werkt!'	10
4.1 Floriade Werkt! Challenge 'Help mee met de toekomst van onze voeding'	10
4.2 Nadere Regel Floriade Werkt!	12
4.3 Monitoring	12
4.4 De Innovatiewerkplaats	13
5. Activiteiten gericht op de kenniscampus	16
5.1 Inhoudelijk: Feeding the City	16
5.2 Fysiek	17
5.3 Reuring Flevo Campus	18
6. Spin-off	19
6.1 Etalages langs de Waterlandseweg	19
6.2 Flevo Food Netwerk	20
6.3 Interreg Europe 'FoodChains 4 EU'	21
6.4 Betrokkenheid bedrijfsleven	21
6.5 Arboretum	22
6.6 Gebiedsagenda Dronten	23

INLEIDING

Met deze rapportage informeert het College van Gedeputeerde Staten Provinciale Staten over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma Floriade. Het Uitvoeringsprogramma Floriade is door Gedeputeerde Staten in december 2015 aan Provinciale Staten verstrekt. Het Uitvoeringsprogramma Floriade duidt de provinciale inbreng voor en visie op de werkzaamheden ten behoeve van de Floriade 2022 in Almere.

Gedeputeerde Staten (GS) hebben Provinciale Staten (PS) de toezegging gedaan twee maal per jaar te rapporteren over de stand van zaken van de voortgang van het Uitvoeringsprogramma Floriade van de provincie Flevoland.

Voor u ligt de voortgangsrapportage mei 2017 van het Uitvoeringsprogramma Floriade. Deze geeft inzicht in de voortgang en de activiteiten van het uitvoeringsprogramma sinds de zomer 2016 tot en met het voorjaar 2017.

1. ALGEMEEN

De voorbereiding van de Floriade begint flink op stoom te komen. Op het terrein is een tijdelijke pontonbrug naar het Weerwater eiland aangelegd en zijn bomen gekapt, de meeste om verdubbeling van de A6 mogelijk te maken, maar ook het evenement en het toekomstige stadsdeel. De gemeente Almere heeft zowel het bestemmingsplan opgesteld als een gebiedsvisie voor het toekomstig stadsdeel voorbereid. Steeds meer actieve bewoners dragen een Growing Green Speld en werken mee aan de ontwikkeling van Almere tot Growing Green City.

De Floriade B.V. heeft haar visie op het evenement uitgewerkt. Het is een inspirerende uitwerking van het bidbook, gericht op een internationaal aansprekend evenement vol innovaties op de thema's van Growing Green Cities. Diverse opties om het evenement te vullen, zijn door middel van marktonderzoek getest op binnenlandse en buitenlandse doelgroepen, in allerlei leeftijdsklassen en gezinssamenstellingen. Hierdoor heeft de Floriade B.V. een beeld gekregen van wat beoogde bezoekers aanspreekt. Het is de ambitie dat op de Floriade voor het eerst geen landenviljoens, maar stedenpaviljoens staan. Momenteel werkt de Floriade B.V. aan een shortlist van wereldsteden die zij graag op de Floriade wil zien. Ook heeft de Floriade B.V. veel aandacht voor de betrokkenheid van het regionale bedrijfsleven bij het evenement en de voorbereiding daarvan, onder meer via de lancering van de Floriade Business Club. Elke eerste woensdag van de maand is in het Floriade paviljoen een inlooppmiddag, die goed wordt bezocht. Er worden Breakfast Clubs georganiseerd waar bewoners en organisaties elkaar inspireren over hun bijdrage aan de Floriade.

De provincie Flevoland ziet de expo niet als een doel op zich, maar als een middel om de regionale kenniseconomie structureel te versterken. Eén van de 'stippen' achter de horizon van de Floriade is de Flevo Campus. In 2017 is de inhoudelijke onderzoeksagenda van de Flevo Campus van start gegaan, de provincie is de eerste Floriade Werkt! Challenge gestart en Flevolandse ondernemers gaan onder de vlag van het FlevoFoodNetwerk aan de slag met verkorting van de ketens door middel van gezamenlijke distributie en marketing van Flevolands voedsel. De Floriade draagt bij aan de provinciale zichtbaarheid in (inter-)nationale netwerken, zoals de MRA-voedselstrategie en de nationale voedselagenda.

2. RELATIE FLORIADE MET HET PROGRAMMA ALMERE 2.0

In het Meerjarenprogramma voor het Fonds Verstedelijking Almere (FVA), dat in november 2016 bij de begrotingsbehandelingen is vastgesteld, zijn vijf programmalijnen benoemd. Deze lijnen vormen het kader voor de besteding uit het FVA voor de komende vijf jaar. De eerste jaarschijf is uitgewerkt in het vastgestelde Jaarprogramma 2017.

In elke programmalijn liggen relaties met de Floriade en door de aanwijzing van duo-bestuurders per programmalijn zijn alle wethouders en gedeputeerden betrokken. De vijf programmalijnen zijn:

1. Versterken hart van de stad
2. Versterken leer- en werkomgeving
3. Energy on Upcycling
4. Versterken verblijfsplekken: cultuur, recreatie en toerisme
5. Vernieuwend wonen

In programmalijn 1, Versterken hart van de stad, gaat het onder meer om een kwaliteitsimpuls van station Almere Centrum. Verschillende scenario's worden verkend, waarbij het jaar 2022 als versneller voor de eerste maatregelen wordt gebruikt. Daarnaast gaat programmalijn 1 over de realisatie van het Rondje Weerwater, inclusief een brug tussen de Filmwijk en het Weerwatereiland. Ook verloopt de besteding van de resterende provinciale € 8 miljoen cofinanciering aan de Floriade via programmalijn 1.

In programmalijn 2, Versterken leer- en werkomgeving, is de Flevo Campus een belangrijk sleutelproject. De Aeres Groep heeft de eerder uitgesproken ambitie om een nieuwe school te realiseren op het Floriadeterrein nog iets aangescherpt door nu te koersen op een school die al in het studiejaar 2021/2022 open gaat en dus tijdens de expo in gebruik is als school. Dit past bij de ambitie van de Floriade B.V. dat het expoterrein tijdens de Floriade al vaste bewoners en gebruikers heeft. Het komend jaar wordt het Programma van Eisen voor de school en voor de campus verder uitgewerkt. Als locatie is een plek direct naast de provinciale Innovatiewerkplaats op het oog. Het is de bedoeling dat de Innovatiewerkplaats onderdeel gaat uitmaken van de campusontwikkeling.

Programmalijn 3 is Energy on Upcycling. Eén van de projecten binnen deze lijn is de realisatie van het Upcycle Perron op bedrijventerrein De Steiger. Hier wordt ingezameld afval als grondstof voor nieuwe producten gezien en wordt geprobeerd dit te combineren met nieuwe start-up ondernemerschap en met activering van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Omdat het Upcycle Perron direct grenst aan het Floriade terrein, wordt nagedacht over mogelijkheden om deze plek als icoon van circulaire economie te verbinden met de Floriade. Daarnaast is de realisatie van een expoterrein en een nieuw stadsdeel een uitgelezen kans om te experimenteren met en invulling te geven aan de energieneutrale en afvalloze stad. De mogelijkheid van internationale kennisuitwisseling met Europese koplopersteden via Interreg wordt verkend.

Programmalijn 4 is Versterken verblijfsplekken: cultuur, recreatie en toerisme. Hoewel dit zich momenteel vooral richt op Nationaal Park NieuwLand en de doorontwikkeling van Kustzone Poort, ligt het voor de hand dat ook de culturele en toeristisch-recreatieve betekenis van de Floriade aan de orde gaat komen. De mogelijke vestiging van een Museum Of Our Food (MOOF) naar het Floriadeterrein wordt verkend.

Programmalijn 5 betreft Vernieuwend wonen. Op het Floriadeterrein worden mogelijk een Straat van de Toekomst en innovatieve bruggen gerealiseerd. Het ligt voor de hand dat hierbij gebruik wordt gemaakt van bestaande kennis en netwerken, ie opgedaan is bij de in 2016 gehouden Tiny Houses challenge.

3. ACTIVITEITEN GERICHT OP DE WERELDTENTOONSTELLING IN 2022

3.1 Governance

Op 15 juli 2016 is de Floriade B.V. opgericht. De vennootschap heeft ten doel het organiseren van een succesvolle Floriade Almere in 2022 als wereldexpo en het organiseren van een aantrekkelijke 'making of' voor de periode 2016-2022. De Floriade B.V. heeft een bestuur, bestaande uit twee bestuurders: mw. Jannewietske de Vries en dhr. Jan Willem Griep. De algemene vergadering van aandeelhouders kent slechts één aandeelhouder: de gemeente Almere. De provincie is geen aandeelhouder van de Floriade B.V. en maakt ook geen deel uit van de RvC. Beleidsmatige afstemming tussen gemeente en provincie vindt plaats via de Bestuurlijke Begeleidingsgroep Floriade, die naast de gemeente Almere, de provincie Flevoland en de NTR bestaat uit het Ministerie van Economische Zaken en de gemeente Amsterdam. Daarnaast is er bilateraal overleg tussen de wethouder Floriade en de gedeputeerde Floriade.

Direct na de oprichting van de Floriade B.V. is een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Almere en de Floriade B.V. gesloten. Hierin is de taak- en bevoegdheidsverdeling tussen de gemeente en de Floriade B.V. uitgewerkt. Dit heeft ook geleid tot een actualisatie van de businesscase, waarin de taken en bedragen tussen beide partijen verdeeld zijn. De gemeente Almere werkt momenteel aan een versterking van de uitvoeringsorganisatie Floriade, die ook meer mandaat krijgt.

De Floriade B.V. organiseert en exploiteert de worldexpo en de making of, inclusief het tijdelijk evenementgerelateerd vastgoed. De gemeente draagt zorg voor de permanente terreininrichting. Hierbij garandeert de gemeente dat het cascomodel van de terreininrichting kan worden gerealiseerd. De bijdragen van andere overheden, waaronder de resterende provinciale bijdrage van € 8 miljoen, is in de samenwerkingsovereenkomst (vooralnog) toegerekend aan het gemeentelijk deel van de businesscase. De gemeente draagt de financiële risico's die samenhangen met de bijdragen van andere overheden. Zoals bekend, loopt de provinciale bijdrage via het FVA. In het jaarprogramma 2018 zullen de eerste voorstellen voor besteding van de resterende 8 miljoen worden gedaan.

3.2 Provinciale bijdrage 10 miljoen via het Fonds Verstedelijking Almere

Provinciale Staten hebben binnen IFA2 € 10 miljoen geormerkt voor de Floriade. De aanwending van deze middelen loopt via het FVA, waardoor deze middelen vanuit IFA zijn overgeheveld naar de reserve Almere 2.0. Op 24 februari 2016 hebben Provinciale Staten ingestemd met het bestemmen van € 2 miljoen van deze middelen voor het Economisch programma Floriade Werkt!. In het kader van het FVA zijn over de besteding en verantwoording hiervan afspraken vastgelegd in een financieel arrangement tussen de provincie en de fondsbeheerder (zijnde de wethouder financiën van de gemeente Almere). De gemeente Almere heeft de € 2 miljoen overgemaakt aan de provincie Flevoland en periodiek wordt gerapporteerd over de besteding daarvan.

De € 2 miljoen is gelijkelijk verdeeld over twee bestedingsdoelen:

- 1) De organisatie van drie challenges tot aan de Floriade. De eerste challenge is in 2017 gestart. Omdat hier sprake is van aanloopkosten en de verwachting is dat de provinciale organisatie bij de 2e en 3e challenge minder externe deskundigheid nodig heeft, zijn de kosten van de eerste challenge relatief hoog;
- 2) Het vullen van de Innovatiewerkplaats met activiteiten van bedrijven en kennisinstellingen, zowel in de aanloop naar de Floriade als tijdens de Floriade. Omdat de Innovatiewerkplaats er nog niet is, zijn op dit doel nog geen bestedingen gedaan.

In het Jaarprogramma FVA 2018, dat bij de begrotingsbehandeling in november 2017 ter instemming aan Provinciale Staten wordt aangeboden, wordt een voorstel opgenomen over de voorgenomen besteding van de resterende € 8 miljoen. In de door de gemeenteraad van Almere vastgestelde business case is deze provinciale cofinanciering toegerekend aan de aanleg van het cascomodel van het Floriadeterrein. De provincie legt vanuit haar vastgestelde kaders echter de nadruk op innovatie, bovenregionale uitstraling en kansen voor het regionale bedrijfsleven. Op dit moment worden de volgende bestedingsrichtingen door gemeente Almere en provincie Flevoland gezamenlijk verkend, waarin de doorontwikkeling van cascomodel naar ambitiemodel en de betrokkenheid van ondernemers wordt ingevuld:

- De realisatie van een Straat van de Toekomst op het Floriadeterrein, waar kennisinstellingen en bouwbedrijven gezamenlijk een showcase realiseren van innovaties in alle aspecten van stedenbouw: duurzaam en circulair bouwen, reductie en upcycling van afval(water), voedselproductie, beheer en onderhoud, domotica in de zorg, enzovoorts. De realisatiekosten moeten zo veel als mogelijk door bouwbedrijven en eindgebruikers worden betaald. De provinciale bijdrage wordt gericht op de proceskosten en het genereren van 'reuring' over dit project, zowel in de aanloop naar als tijdens de Floriade. De provinciale kennis die met de Floriade Werkt! challenges wordt opgedaan, wordt hierbij optimaal benut. Daarnaast is het denkbaar dat kavels worden gekocht, waarvan de kosten later revolverend terugvloeien bij verkoop van de kavels aan een eindgebruiker.
- De realisatie van vier innovatieve bruggen op het terrein. Denk aan 3D-geprinte bruggen, aan (bio)composietbruggen, aan het leasen van een burg enzovoorts. Ook hier moet het Floriadeterrein de showcase worden van de innovatiekracht van het Nederlandse bedrijfsleven en is een provinciale bijdrage vooral gericht op de proceskosten en het genereren van 'reuring' over dit project, zowel in de aanloop naar als tijdens de Floriade.
- Voor de totstandkoming van de Flevo Campus is een variant in beeld waarbij méér kavels worden aangekocht dan voor de provinciale Innovatiewerkplaats en de Aeres Hogeschool noodzakelijk zijn. Deze kavels zijn bedoeld om toekomstige uitbreidingsmogelijkheden veilig te stellen, zowel voor Aeres als voor andere kennisinstellingen en bedrijven. Tot en met de Floriade kunnen deze kavels worden benut voor tijdelijke functies en voor expodeelnemers die tijdelijk vastgoed willen realiseren. De kosten van de aankoop van deze kavels vloeien later revolverend terug in het FVA bij verkoop van de kavels aan een eindgebruiker.

Voor het Jaarprogramma 2018 lijkt het vooralsnog vooral te gaan om voorbereidingskosten en nog niet om investeringskosten.

3.3 Internationale agenda

Om een wereldtentoonstelling te mogen organiseren, is formele erkenning nodig van het Bureau International des Expositions (BIE) in Parijs. De International Association of Horticultural Producers (AIPH) doet de voortoets voor de BIE als het gaat om wereldtuinbouwtentoonstellingen. De erkenning van de AIPH is op 1 sept 2015 verkregen. Floriade Almere 2022 staat dus al op de agenda van de AIPH. Voor de formele erkenning van de BIE staan alle seinen op groen. Op 29 maart 2017 bracht de Floriade B.V. een bezoek aan de BIE in Parijs om de formele erkenning in de vergadering van 15 november 2017 voor te bereiden. De Nederlandse regering moet deze formele erkenning van de BIE aanvragen. De brief hiervoor is in voorbereiding. De benoeming van een regeringscommissaris door het Rijk is pas aan de orde nadat deze formele erkenning rond is.

De Floriade 2022 zal voldoen aan de voorwaarden van de BIE. Daar bovenop zal de Floriade 2022 rond het thema Growing Green Cities in een aantal opzichten ook een vernieuwende expo worden. Zo is het de ambitie van de Floriade B.V. om stedenpaviljoens te hebben in plaats van de gebruikelijke landenpaviljoens. Daarnaast is er de ambitie dat al tijdens de expo in 2022 de eerste bewoners op het terrein wonen en dat de nieuwe school van Aeres Hogeschool Almere al tijdens de expo in gebruik is. Ook wordt met ICT-bedrijven nagedacht over de kansen die mobiel betalen in 2022 biedt: kun je naast het standaard kaartje ook betalen voor wat je daadwerkelijk afneemt? De Floriade B.V. informeert de BIE ook over al deze vernieuwende expo gedachten.

De Floriade B.V. heeft het voortouw in de internationale strategie richting de Floriade. Samen met de gemeente Almere, de provincie Flevoland en kennisinstellingen is een longlist gemaakt van steden die interessant zijn omdat ze actief invulling geven aan de thema's van Growing Green Cities. Daarbij is onder andere gekeken naar de ondertekenaars van het Milan Urban Food Policy Pact, naar handelsrelaties en naar samenwerkingsverbanden tussen universiteiten en hogescholen. De longlist van zo'n 50 steden wordt op dit moment door de Floriade B.V. ingekort naar een shortlist van zo'n 15 steden. Hierbij kijkt de Floriade B.V. primair naar het vernieuwende expo concept en zoekt vanuit die optiek de steden die daar baanbrekend en intensief mee bezig zijn. De steden op de shortlist zullen actief benaderd worden over deelname aan de Floriade in 2022. Hierop zal een gezamenlijke strategie worden gevormd. De Floriade B.V. kiest in de internationale strategie voor kwaliteit en niet voor zo veel mogelijk internationale deelnames. Inzendingen moeten boven de maat zijn, souvenirshops worden geweerd. De provincie Flevoland bekijkt die shortlist niet alleen vanuit het belang van de expo in 2022, maar ook vanuit de optiek van structurele handelsrelaties en internationale kennisuitwisseling (Aeres Hogeschool, Flevo Campus).

4. ACTIVITEITEN GERICHT OP VERSTERKING VAN DE KENNISECONOMIE VIA 'FLORIADE WERKT!'

Binnen het Floriadethema 'Growing Green Cities' wordt door de provincie de nadruk gelegd op 'Feeding the City'. Dit is ook vertaald in het economisch programma 'Floriade Werkt!'. In dit programma stimuleert de provincie Flevoland de komende jaren kennisontwikkeling en innovaties met een focus op voeding, gezondheid en welbevinden. Het doel van 'Floriade Werkt!' is om de Floriade als hefboom te gebruiken om de Flevolandse kenniseconomie structureel te versterken.

Op 24 februari 2016 hebben Provinciale Staten ingestemd met het bestemmen van € 2 miljoen voor het economisch programma Floriade Werkt!. Hierbij is € 1 miljoen bestemd voor het organiseren van drie innovatiewedstrijden: 'Floriade Werkt! Challenges'.

Het resterende deel van € 1 miljoen is bestemd voor het vullen van de Innovatiewerkplaats met activiteiten van bedrijven en kennisinstellingen d.m.v. de 'Nadere Regel Floriade Werkt!'. Het betreft het vullen van de Innovatiewerkplaats zowel in de aanloop naar de Floriade als tijdens de Floriade. Omdat de Innovatiewerkplaats er nog niet is, zijn op dit doel nog geen bestedingen gedaan.

4.1 Floriade Werkt! Challenge 'Help mee met de toekomst van onze voeding'

Challenges zijn innovatiewedstrijden. Het voornemen is om drie keer een Challenge te organiseren in de periode tot de Floriade 2022.

De eerste Challenge 'Help mee met de toekomst van onze voeding' is in januari 2017 gestart en momenteel in volle gang. Met het thema 'Voeding en Gezondheid' wordt ingezet op stimulering van nieuwe business development ten behoeve van de regionale economie in Flevoland. Ingeschreven kon worden op één van de drie onderstaande thema's.

Slimme bodem
duurzamer bodemgebruik

Slimme voedselketen
meer opbrengst & minder afval

Slimme voeding
gezonder oud worden & sneller herstellen

De Challenge stond open voor de volgende categorieën: Flevolandse MKB, student-ondernemers en (inter)nationale samenwerkingsverbanden. Zij zijn door de provincie Flevoland uitgedaagd om schaalbare oplossingen aan te dragen voor een duurzame voedselvoorziening. In de aanloop naar de sluitingstermijn zijn gesprekken gevoerd met 80 mogelijke deelnemers. Uiteindelijk zijn 48 mooie concepten ingediend. Een onafhankelijke commissie van experts heeft hieruit 22 concepten geselecteerd die naar de halve finale zijn gegaan. De indieners van deze 22 concepten hebben vervolgens van de experts tips gekregen om hun concept, de presentatie daarvan en de onderliggende business case te versterken. Op 6 april 2017 zijn deze 22 concepten aan de jury gepresenteerd. De jury heeft 9 finalisten uitgekozen, 3 per categorie. Deze 9 concepten zijn volgens de jury het meest kansrijk en dragen bij aan het oplossen van het wereldvoedselvraagstuk.

De finalisten en de juryleden op 6 april 2017

De 9 finalisten krijgen een intensieve begeleiding door professionals om hun business case verder te verbeteren. De deelnemers moeten niet alleen een goed ondernemingsplan hebben, maar ook laten zien dat ze een onderneming kunnen opzetten. Op 24 mei 2017 moeten de 9 aangescherpte business worden ingediend, waarna de jury op 1 juni 2017 in elke deelnamecategorie 1 winnaar uitroept. Er zijn dus uiteindelijk 3 winnaars.

Op 1 juni 2017 is het NRC Live AgriFood & Tech congres. Omdat dit samenloopt met de door de provincie geplande finale en het thema van de conferentie aansluit bij onze Challenge is besloten Founding Partner te worden van dit evenement. Hiermee is ook gerealiseerd dat dit nationale congres in het KAF in Almere plaatsvindt. Onderdeel van het NRC Live programma is de bekendmaking van de 3 winnaars van de challenge in een “Dragons’ Den” achtige setting. Door de combinatie met NRC Live zetten we onze regio in de aanloop naar de Floriade op de kaart als ‘the place to be’ als het gaat om kennis en innovatie op het gebied van Feeding the City.

Elke winnaar van de eerste Challenge krijgt een geldbedrag van € 25.000, maar daarnaast ook 2 vouchers, ieder ter waarde van € 10.000. Eén voucher kan benut worden om het winnende concept met professionele begeleiding verder door te ontwikkelen naar marktintroductie. De andere voucher wordt ingezet om in de aanloop naar en tijdens de Floriade zichtbaar te zijn in de Innovatiewerkplaats. Omdat de 9 finalisten en dus ook de winnaars allemaal verschillend zijn, zal er sprake zijn van maatwerk voor de besteding van de vouchers. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat een winnaar tijdens de Floriade in 2022 enkele dagdelen de beschikking krijgt over een deel van de Innovatiewerkplaats, om zijn winnende idee aan de wereld te presenteren en de belangrijkste zakelijke partners te ontvangen en een dagkaart voor de Floriade aan te bieden. Zo snijdt het mes van de Challenge aan vier kanten: we stimuleren innovaties in de aanloop naar de Floriade, we helpen start-up ondernemers op hun weg naar de markt, we vullen ons paviljoen met activiteiten en we brengen bezoekers naar de Floriade.

Het is inherent aan het instrument van de Challenge dat er uiteindelijk drie winnaars over blijven. We zien in de verschillende voorrondes van 80 gesprekken naar 48 concepten, naar 22 halve finalisten en 9 finalisten, dat interessante concepten afvallen omdat ze nog in een te pril stadium van ontwikkeling zitten. We proberen met alle indieners in gesprek te blijven om te bekijken hoe we ze toch verder

kunnen helpen. Soms helpt een gesprek met een geldschietster, die de business case kritisch tegen het licht kan houden. Soms worstelt een indiener met kennisvragen, waar de kennisinstellingen in de Flevo Campus bij kunnen helpen. Maar ook de ontmoetingen en gesprekken tussen verschillende innovatie start-ups blijken waardevol. We proberen daarom een blijvende 'community' tot stand te brengen, waarvoor straks de Innovatiewerkplaats, ook als onderdeel van de Flevo Campus, een plek van ontmoeting kan zijn. Uit de kennisvragen die de challenge-deelnemers blijken te hebben, destilleren we momenteel vragen die we in een aantal kenniscafés met deskundigen willen laten behandelen. Na afloop van de eerste Challenge zullen we de 'lessons learned' gebruiken bij de voorbereiding van de 2e en 3e.

4.2 Nadere Regel Floriade Werkt!

De 'Nadere Regel Floriade Werkt!' is op 15 maart 2016 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Het betreft technisch een nadere regeling op de Algemene Subsidieverordening Flevoland (ASF). Voor de 'Nadere Regel Floriade Werkt!' is € 1 miljoen beschikbaar.

De Nadere Regel is een instrument waarmee ondernemers en onderzoekers, die een innovatiesubsidie toegekend hebben gekregen, door middel van een plusfinanciering toegang krijgen tot de Innovatiewerkplaats op het toekomstig Floriadeterrein.

De Nadere Regel is voor 2017 nog niet open gesteld, omdat dit samenhangt met de realisatie van de Innovatiewerkplaats. Dit geeft ons de gelegenheid om nog eens goed in beeld te brengen of de invulling van de Nadere Regel nog wel het juiste middel is voor het doel, het vullen van de werkplaats met economische activiteiten, zowel tijdens de making-of, tijdens het evenement, als in de periode daarna, als onderdeel van de Flevo Campus. We hebben de indruk dat we onvoldoende activiteiten kunnen genereren door ons alleen te focussen op partijen die al een innovatiesubsidie toegekend hebben gekregen. Het is denkbaar dat deze analyse leidt tot wijziging van de Nadere regel. Dit voorstel zal in de 2^e helft van 2017 aan PS worden voorgelegd.

4.3 Monitoring

In het Uitvoeringsprogramma Floriade is opgenomen dat de resultaten van Floriade Werkt! worden gemonitord. In overleg met de Floriade B.V. en de gemeente zullen de komende periode een systematiek en een nulmeting worden voorbereid. Er is hiervoor een werkgroep ingesteld waar in alle partners participeren.

Tijdens de Floriade Breakfast Club van mei 2017 komen experts van de partners en verschillende data experts samen om verdere invulling te geven aan de monitoring van de Making Of, bijbehorende systematiek en nulmeting. In de monitoring van de Making Of zullen ook de resultaten van Floriade Werkt! worden gemonitord. Hiertoe worden de juiste indicatoren geselecteerd en hiertoe wordt vooral gebruik gemaakt van de bestaande databases van de provincie, gemeente Almere en de Floriade B.V.. Zo kunnen we inmiddels putten uit ervaring met de 'Almere 2.0 monitor' en een evaluatie en monitoringstraject van de ontwikkeling Oosterwold die beiden in 2016 zijn uitgevoerd en voltooid.

De resultaten van het genereren van reuring zijn direct zichtbaar en meetbaar in het aantal evenementen en indirect in de verbindingen die daar gelegd worden en de kwaliteit van deze bijeenkomsten. De eerste denkrichtingen voor het meetbaar maken van de resultaten van Floriade Werkt! zijn het aantal nieuwe bedrijven dat we aan ons netwerk toevoegen door de organisatie van de Floriade Werkt! Challenge en het aantal business concepten dat we daarbij leren kennen. Daarnaast kunnen we vanaf het moment dat de Innovatiewerkplaats open gaat heel concreet aangeven hoeveel ondernemers en onderzoekers daar een plek vinden als het gaat om relevante kennis- en bedrijfsontwikkeling binnen de thema's voeding, gezondheid & welbevinden en circulair & biobased bouwen.

4.4 De Innovatiewerkplaats

De provincie bouwt een paviljoen, 'de Innovatiewerkplaats'. Het iconische gebouw komt pal naast de hoofdingang van het Floriade terrein en aan de boulevard die rondom het terrein loopt.

Het ontwerp maakt op een bijzondere manier het verhaal van Flevoland zichtbaar. Een 5 meter dikke laag Flevolandse bodem wordt opgetild tot de NAP-lijn. De gevel van de begane grond is van buiten een spiegel. De omgeving weerkaatst daarin en zo ontstaat het beeld dat de laag grond zweeft. De belangrijkste hoogteniveaus van Flevoland zijn zichtbaar in het paviljoen.

De Innovatiewerkplaats wordt gebouwd volgens het principe 'Nature Based'. Dat is te zien aan de vorm (klimaatarchitectuur) en in het materiaalgebruik. Het sluiten van water-, energie-, materiaal-, afval-, en voedselkringen worden als technische oplossingen geïntegreerd en zijn voor de bezoekers ook te zien en te beleven in de Innovatiewerkplaats.

De voorbereidingen voor de realisatie van de Innovatiewerkplaats zijn in volle gang. Naar verwachting zal de Innovatiewerkplaats in de eerste helft 2018 operationeel zijn. Na afloop van het evenement is het de ambitie om de Innovatiewerkplaats onderdeel te maken van de Flevo Campus. De plek waar bedrijfsleven, onderzoekers en onderwijs samen werken aan het thema Feeding the City.

Het definitief ontwerp is gereed en de omgevingsvergunning is aangevraagd bij de gemeente Almere (WABO-procedure). Er zijn 4 zienswijzen voor de Innovatiewerkplaats ingediend, door de camping, de jachthaven en twee bewoners van de Filmwijk. De zienswijzen richten zich overwegend tegen de

gemeentelijke planvorming voor de Floriade; de Innovatiewerkplaats grijpen zij aan om hun zorgen daarover over het voetlicht te brengen. Daarnaast wordt onder meer aangegeven dat het ambitieniveau van het ontwerp niet hoog genoeg is. Tegelijkertijd ligt het nieuwe bestemmingsplan ter inzage, waarop een veel groter aantal zienswijzen is ingediend. Omdat beide trajecten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, vraagt afhandeling van de zienswijzen zorgvuldig handelen en dit kost meer tijd (via college en gemeenteraad) dan gebruikelijk. Deze doorlooptijd is van invloed rondom de werkzaamheden van de Innovatiewerkplaats. Zoals: grondaankoop, ophoging van het terrein, ontsluiting van het bouwterrein, aanbesteding en start van de bouw. Omdat het perceel van de Innovatiewerkplaats en de directe omgeving daarvan fors moet worden opgehoogd, zullen de werkzaamheden aan ons perceel pas starten als ook de gemeente Almere start met het ophogen van de omgeving.

Op basis van de huidige inzichten is een bouw- en exploitatiebegroting opgesteld. Deze past binnen de dekking van € 700.000 die door Provinciale Staten beschikbaar is gesteld, al is de aankomende aanbesteding daarbij een belangrijke toetssteen. Fiscaal advies heeft uitgewezen dat de grond vrij van BTW en overdrachtsbelasting kan worden overgedragen. Daarbij is een deel van de BTW van de totale investering verrekenbaar met het BTW-compensatiefonds (voor dat deel dat de provincie huurt in de Innovatiewerkplaats) en de BTW-herzieningsbepaling bij verkoop van het paviljoen binnen 10 jaar. Omdat nog niet bekend is of, aan wie en voor welke prijs (hoger of gelijk aan boekwaarde) het paviljoen na de Floriade verkocht kan worden, wordt aangestuurd op het treffen van een voorziening voor dit risico. Aan Provinciale Staten wordt hiervoor op korte termijn een voorstel voorgelegd.

In de exploitatiekostenbegroting wordt uitgegaan van huuropbrengsten van een community van gebruikers die zich verbonden voelen met het thema van de Floriade: Growing Green Cities. Dit is de provincie zelf (via het programma Floriade Werkt! en voor eigen gebruik), de Aeres Hogeschool en andere potentieel geïnteresseerden. Met geïnteresseerden wordt een huurintentie-overeenkomst opgesteld, waarmee een deel van de huurinkomsten gegarandeerd is. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat exploitatiekosten als servicekosten kostendekkend worden doorbelast aan de huurders.

In het gebruik van de Innovatiewerkplaats worden drie perioden onderscheiden:

1. de periode voorafgaand aan de Floriade (een periode dat de omgeving vooral in beweging en bouwterrein is);
2. de periode tijdens de Floriade 2022. De Innovatiewerkplaats is tijdens de expo exclusief in gebruik als provinciaal paviljoen en daarmee niet aan huurders beschikbaar voor bv. kantoorfuncties;
3. De periode ná de Floriade.

In gesprek met mogelijke exploitanten (facility managementbureau's én cateraars) wordt gezocht naar mogelijkheden voor de exploitatie van het paviljoen. Gezocht wordt naar de beste invulling passend binnen de Flevo Campus.

Na aanbesteding van de bouw van de Innovatiewerkplaats en vóór gunning wordt de exploitatiebegroting geactualiseerd. Deze wordt meegenomen in een statenvoorstel, dat vóór de start van de bouw aan Provinciale Staten wordt aangeboden.

5. ACTIVITEITEN GERICHT OP DE KENNISCAMPUS

Flevo Campus is een wetenschappelijke praktijkwerkplaats op initiatief van de gemeente Almere, provincie Flevoland en Aeres Group. De campus richt zich primair op kennisinnovatie rond het Floriade thema Feeding the City door middel van onderzoek, onderwijs en ondernemerschap. De ambitie is om toe te werken naar Almere als de plek waar op nationaal en internationaal niveau voedselkennis en toepassing daarvan in de praktijk wordt getest en getoond. Sinds januari 2017 heeft AMS Institute uit Amsterdam als 4e partner zich met de ondertekening van overeenkomsten gecommitteerd aan de Flevo Campus, zowel inhoudelijk als financieel. Zij start met een aantal onderzoeken in Almere.

Op 10 januari was de feestelijke start van de Flevo Campus in het KAF te Almere. Dit werd gesymboliseerd met het leggen van een puzzel door bestuurders, ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen.

In navolging van de aanbeveling in het rapport van Co Verdaas 'Op weg naar een Groene Campus in 2022' (sept 2015) wordt vanuit 3 programmalijnen gewerkt aan de Flevo Campus, namelijk: inhoudelijk, fysiek en reuring.

5.1 Inhoudelijk: Feeding the City

De ambitie is om toe te werken naar Almere als de plek waar op nationaal en internationaal niveau voedselkennis en toepassing daarvan in de praktijk wordt getest en getoond. In 2017 starten verschillende onderzoeken. In de Aeres Hogeschool van Almere is vanaf deze week bijvoorbeeld een zogenaamde Veldacademie gevestigd, daar in gaan studenten en onderzoekers aan de slag met concrete vraagstukken. Vanuit AMS Institute wordt gestart met onderzoek en ontwikkeling van de Straat van de Toekomst.

Met de Flevo Campus willen we een stevig cluster vormgeven op 4 onderdelen: onderzoeken, onderwijzen, ontwikkelen en ondernemen. Afgelopen periode zijn de volgende zaken in gang gezet:

Onderzoeken

De postdocs van AMS zijn onder leiding van de hoogleraren gestart met het schrijven van onderzoeksplannen, het aantrekken van eerste partijen, het identificeren van externe fondsen en eventueel zoeken van onderzoekslocaties. Dit heeft geresulteerd in een eerste zorgtuin met een tiental patiënten, een eerste aanvraag binnen het Climate Kic programma, voorbereidende werkzaamheden voor een aanvraag bij het Maag-, lever-, darmfonds en voor andere Europese aanvragen. Daarnaast is de voorbereiding gestart voor de Medisch Ethische Toetsingscommissies van Wageningen UR, RUG en

Erasmus MC. Tot slot zijn drie promovendi en een bijzonder hoogleraar gestart, gelieerd aan de Aeres Group, met inzet op het onderwerp Feeding the City.

Onderwijzen

Er is een eerste opzet gemaakt van een twintigweeks programma binnen de Groenhorst opleiding Voeding en Lifestyle door de Innovatieklas Food. Daarnaast is de werving van de AMS Summerschool begonnen, door publicatie op verschillende websites en wordt het programma vorm gegeven.

Ontwikkelen

Het eerste design van de digitale infrastructuur van de food cube, gericht op big data voor agro & food, is gemaakt. De website van de Flevo Campus is in de lucht en is er een kalender gemaakt met de reuringsactiviteiten voor komend jaar. De Veldacademie is van start gegaan met het opzetten van de benodigde organisatie, het benaderen van relevante partijen en het ophalen van de eerste vragen in de stad.

Ondernemen

Er zijn bijeenkomsten geweest met onderzoekers en bedrijven over innovaties binnen de uiensector, de eiwittransitie en de casus 'bokjes'. Deze bijeenkomsten hebben als resultaat dat de achterliggende initiatieven allemaal een slag verder zijn gebracht in de uitwerking naar projectplannen of business cases en er zijn nieuwe partijen aan verbonden.

5.2 Fysiek

Naast de inhoudelijke ontwikkelingen is gewerkt aan de organisatie en de fysieke landing van de campus. Er is een kwartiermaker voor de Flevo Campus aangesteld in opdracht van de gemeente, de provincie, AMS en de Aeres groep. De opdracht van deze kwartiermaker is om de overall leiding te nemen op de ontwikkeling van de Flevo Campus en om een geschikte organisatie in te richten. Twynstra en Gudde heeft inmiddels in concept een advies gereed over de benodigde organisatie. De kwartiermaker zal op basis hiervan een organisatievoorstel doen en bereidt de besluitvorming voor, die voor het zomerreces moet plaatsvinden. Gekoerst wordt naar het op termijn (2020) oprichten van een Stichting Flevo Campus.

De kwartiermaker werkt ook samen met de Aeres groep, het Floriade programmateam van de gemeente en de provincie aan de voorbereidingen voor de fysieke campus op het Floriade terrein. De provincie legt met de bouw van de Innovatiewerkplaats de kiem voor deze campusontwikkeling, op een standaardkavel van 30 x 50m. De Aeres Group heeft de ambitie uitgesproken om een nieuw gebouw te realiseren voor Aeres Hogeschool Almere, die al in het studiejaar 2021/2022 in gebruik wordt genomen. Dit past in het streven van de Floriade B.V. dat er tijdens de expo in 2022 al mensen wonen en werken op het terrein. Het Programma van Eisen voor de nieuwe school wordt in de tweede helft van 2017 opgesteld. Voor deze school denkt de Aeres Group aan verwerving van 2-4 standaardkavels direct naast de Innovatiewerkplaats.

Met de Innovatiewerkplaats en de nieuwe school is er een begin van een Flevo Campus. Samen met de gemeente Almere, die momenteel een gebiedsvisie voorbereidt over de inrichting van het gebied als toekomstig stadsdeel, wordt bekeken hoeveel ruimte moet worden gereserveerd voor de campus ontwikkeling. Er is nu een aantal kennisinstellingen dat werkzaam is in de stad (o.a. AMS Institute, Veldacademie, Innovatieklas Food, Summerschool) en de komende jaren een werkplek kan vinden in de Innovatiewerkplaats, maar wellicht de komende jaren een eigen plek op de campus zal willen betrekken. Daarnaast moet er ruimte zijn om kenniszoekende of kennisgenererende bedrijvigheid een plek te geven op de campus. Verkend wordt hoeveel ruimte hiervoor moet worden gereserveerd. Hierbij kan overigens ook worden gekeken naar het nabijgelegen bedrijventerrein De Steiger, waar rondom het nieuwe Upcycle Perron circulaire bedrijvigheid wordt gestimuleerd (programmaliijn 3 in het Meerjarenprogramma Fonds Verstedelijking Almere).

5.3 Reuring Flevo Campus

In 2016 zijn in onze regio in totaal meer dan 120 bijeenkomsten georganiseerd die de Floriade(thema's) raken. Voor de organisatie van reuring rond de Flevo Campus is inmiddels de Youth Food Movement ingeschakeld. Deze partij gaat in 2017 de reuring organiseren en is al gestart met de zogenaamde Flevo Campus Meetups. Hierbij kan het Flevo Campus netwerk elkaar 4 maal per jaar ontmoeten en kennis en ervaringen uitwisselen in een ongedwongen sfeer. De OMFL heeft eind 2016 en begin 2017 een viertal bijeenkomsten georganiseerd om tot de komst van de Youth Food Movement invulling te geven aan de Flevo Campus Reuring. De bijeenkomsten raakten een aantal actuele thema's op het gebied van voeding en gezondheid, zoals de waarde van visrestafval en de productie en gebruik van algen. De verbinding tussen bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen is gelegd. Tijdens en na de bijeenkomsten zijn onderzoeksvragen geïdentificeerd die door de partners in de Flevo Campus kunnen worden opgepakt. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de verbinding tussen kennisinstellingen en ondernemers.

De roep om coördinatie van activiteiten en bijeenkomsten heeft geleid tot een communicatieoverleg en het delen en gezamenlijk vullen van de kalenders met programmapartners gemeente, provincie, Floriade B.V. en AERES en AMS Institute. Daarnaast worden de websites steeds beter aan elkaar verbonden en heeft de provincie inmiddels de nieuwe Floriade Werkt! website gelanceerd.

Om een eerste praktische invulling te geven aan de wens tot programmering van activiteiten is in december 2016 de Floriade Breakfast Club van start gegaan. Bij de organisatie van de Breakfast Club werken de Floriade B.V., de gemeente en de provincie nauw samen. Het doel is die mensen en organisaties uit te nodigen die enthousiast zijn en in activiteiten en/of werkzaamheden bijdragen aan (de thema's van) de Floriade. Tijdens de Floriade Breakfast Club wordt een plus gezet op de activiteiten door concrete mini teams te vormen die een half jaar met een doel op pad worden gestuurd. De doelen verschillen van organiseer samen een bijeenkomst, tot werk een plan voor de toekomst van groen uit, tot het bedenken van een nieuwe vorm van waarde voor vrijwilligerswerk (Almeerwaarde) waarin tijd voor tijd de basis is i.p.v. geld voor tijd. Na het eerste half jaar zijn al 100 mensen/organisaties op deze manier betrokken bij de Floriade. Het tweede half jaar, vanaf mei 2017 gaat de Floriade Breakfast Club ook op thema overleggen organiseren, waarvoor op het thema data en monitoring reeds een start is gemaakt.

Later dit jaar, in oktober, is er weer een Dutch Agro Food Week. In deze week (12 dagen) zijn vorig jaar landelijk meer dan 100 bijeenkomsten georganiseerd. Onze regio wil ook op de kaart staan. In 2016 is al een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd door een aantal Flevolandse partijen. In 2017 wordt tijdig met verschillende partijen de mogelijkheid besproken om één dag, binnen de Dutch Agro Food Week, geheel in het teken van Flevoland & Agro Food te laten staan.

6. SPIN-OFF

6.1 Etalages langs de Waterlandseweg

Langs de Waterlandseweg zijn vanaf 2017 de Floriade Almere 2022 zichtbaar. Op zes plekken worden speciale planten gezet in groene 'etalages'. De zes groene thema-etalages die gerealiseerd worden illustreren elk een verbinding tussen groen en de thema's 'water', 'biodiversiteit', 'groene grondstof', 'gezondheid', 'luchtkwaliteit' en 'circulaire economie'.

Provincie Flevoland, Branchevereniging VHG (Vereniging voor Hoveniers en Groenvoorzieners), de groene onderwijsorganisatie Aeres (waar CAH Vilentum Almere onderdeel van is), gemeente Almere en het Wellantcollege (onderwijsinstelling voor vmbo en mbo) werken hierin samen.

De samenwerking met het onderwijs wordt uitgebreid door ook de Flevolandse Technasia te betrekken.

Inmiddels zijn bij bedrijfsleven en onderwijsinstellingen ideeën opgehaald (Future Green Cities 2016, georganiseerd door de VHG) over de invulling van de zes etalages en specifiek over een eerste pilot etalage. Komende maanden worden deze ideeën door de partijen verwerkt in een Programma van Eisen. Streven is om voor de zomer concreet te worden over een eerste pilot etalage, zodat deze na de zomer gerealiseerd kan worden.

6.2 Flevo Food Netwerk

Er is het afgelopen jaar veel werk verricht om te komen tot een Flevolands netwerk rondom regionaal voedsel: het Flevo Food Netwerk. Vorig jaar is dit met een Duurzaam Door bijdrage gestart onder de naam Actieplan Lokaal Voedsel Flevoland. Er zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd waar in totaal 120 Flevolandse ondernemers bij betrokken zijn geweest. Op basis van hun input en inspiratie is een actieplan voorbereid. De oprichting van een vereniging en de vorming van een bestuur zijn in voorbereiding. In het actieplan staan 5 ideeën die in 2017 worden omgezet in concrete projecten:

1. Versterking van het Flevo Food Netwerk
2. Een merk voor Flevolandse producten
3. Afzetontwikkeling gezonde voeding aan (zorg)instellingen, horeca en catering
4. Ontwikkeling distributielocatie(s)/hub(s) en verkoopondersteuning
5. Communicatie over Flevolandse producten

In deze 5 ideeën zitten ook allerlei kennisvragen die samen met de kennisinstellingen in de Flevo Campus kunnen worden opgepakt, onder meer via bijdragen vanuit het Center of Expertise Food, waaraan Aeres Hogeschool in Almere deelneemt. Daarnaast worden in de 2e helft van 2017 de mogelijkheden van een POP3-subsidie verkend om de 5 projecten te kunnen realiseren.

Op 24 maart 2017 is het Flevo Food Netwerk gelanceerd, tijdens een netwerkbijeenkomst bij de Shortgolf in Swifterbant.

6.3 Interreg Europe 'FoodChains 4 EU'

Als onderdeel van het uitvoeringsprogramma 'Floriade Werkt!' is het project 'FoodChains 4 EU' ontwikkeld. In dit project werken 5 Europese regio's samen aan de verduurzaming van hun regionale voedselketen door innovatie. Het betreft regionale overheden en kennisinstellingen uit Flevoland, Plovdiv/Sofia (Bulgarije), Emilia-Romagna (Italië), Maramures (Roemenië) en Greater Manchester (Verenigd Koninkrijk). De provincie Flevoland treedt op als lead-partner en stuurt op het overall proces. Het Europese subsidieprogramma Interreg Europe cofinanciert de uitvoering van het project.

FoodChains 4 EU is op 1 januari 2017 gestart en gedurende de komende drie jaar (tot 2019) worden diverse activiteiten voor kennisontwikkeling en -uitwisseling georganiseerd waarbij regionale bedrijven en geïnteresseerde organisaties betrokken worden.

In mei 2017 vonden de eerste bijeenkomsten in Sofia en Plovdiv (Bulgarije) plaats. Deze bijeenkomsten symboliseerden de start van de samenwerking en gaf de regio's een eerste mogelijkheid om kennis over innovatie in de voedselketen uit te wisselen. Op <http://www.interregeurope.eu/foodchains4eu/> kan de voortgang van dit project gevolgd worden.

De kennis die Flevoland in dit Interreg project wil opdoen en inbrengen, hangt nauw samen met de hiervoor beschreven 5 ideeën voor het Flevo Food Netwerk: hoe kun je de regionale voedselketen verduurzamen, hoe organiseer je met regionale ondernemers een gezamenlijke distributie, kan dit onder de vlag van een gezamenlijk Flevolands merk, wat is de meest efficiënte vorm om heel verschillende ondernemers te laten samenwerken, hoe kun je kennisvragen van het netwerk uitzetten bij regionale kennisinstellingen en hun studenten, enzovoorts.

6.4 Betrokkenheid bedrijfsleven

In de afgelopen periode heeft het regionaal bedrijfsleven via het Samenwerkingscharter Floriade 2022 allerlei ideeën ingebracht bij de gemeente Almere. Deze ideeën worden waar mogelijk door de gemeente betrokken bij de voorbereiding van het bouwrijp maken en de inrichting van het terrein. Het charter zelf heeft geen vervolg meer gekregen. Op dit moment geven de Vereniging Bedrijfskring Almere en de Floriade B.V. samen vorm aan de betrokkenheid van het regionale bedrijfsleven bij de Floriade, onder meer via de Floriade Business Club. Langs deze weg worden ook de gesprekken georganiseerd over de betrokkenheid van het regionale bedrijfsleven bij de aanleg van het Floriadeterrein en de programmatische betrokkenheid bij de expo.

Via het onderzoeksprogramma voor de Flevo Campus, de kennisbijeenkomsten en de growing Green Cities beweging in de stad Almere raken in toenemende mate bedrijven, brancheorganisaties en maatschappelijke organisaties betrokken. Bijvoorbeeld: Glastuinbouw Buitenvaart, Yakult, Efibia, Algaspring, Flevoziekenhuis, Flevolandse technasia, Waterman Onions, Roche, geitenhouderijen.

De eerste Floriade Werkt Challenge leverde ca. 80 gesprekken op, waaruit 48 inzendingen voortvloeiden. Achter elke inzending zitten samenwerkingspartners. Zie de website www.floriadewerktchallenge.nl. Een greep uit de Flevolandse inzendingen: Groentje Cider, De Klik BiomassaDZH, Kostelyck, Holland Diamond Fish, Multi Tool Trac, Vialight, Biohub Dronten, Innoplant. Steverdink Techniek.

6.5 Arboretum

Na haar oprichting heeft de Floriade B.V. haar strategie bepaald en nagedacht over de invulling van het arboretum. Winy Maas geldt hierbij als visionair en als grondlegger van het arboretum idee; een A-Z verdeling van het grid in latijnse beginletters van de namen van bomen en planten. Om hier een verdere strategische invulling aan te geven wordt door de gemeente en de Floriade B.V. hard gewerkt aan een groenplan. Hiervoor werkt Niek Roozen vanuit de Floriade B.V. nauw samen met de landschapsarchitecten van de gemeente, die onder andere bezig zijn met de gebiedsvisie. Het arboretum heeft op dit moment de potentie om één van de blijvende iconische elementen van de ontwikkeling van het Floriade terrein te worden.

Voor het programma Floriade Werkt! is de arboretum ontwikkeling interessant waar het de projecten Innovatiewerkplaats en Waterlandseweg raakt. De rand van de kavel van de Innovatiewerkplaats zal worden ingevuld met een arboretumrand. Hierover treden wij in gesprek met de gemeente Almere. Tegelijkertijd ontstaan ideeën om een groen lint door Nederland naar het Floriade terrein te laten lopen. Dit lint kan dan in 2021 aankomen bij de Waterlandseweg en in 2022 binnenkomen op het Floriade terrein.

Om het arboretum idee te toetsen en de interesse van de markt en tuinbouwsector te wekken is op donderdag 2 maart 2017 een 'Kick Off Groene Stad arboretum Floriade 2022' gehouden. Ondernemers met 'groene vingers' waren hier zeer goed vertegenwoordigd en toonden de nodige interesse om de arboretumplannen ten uitvoer te brengen.

6.6 Gebiedsagenda Dronten

De Floriade moet betekenis hebben voor de gehele regio, vooral vanuit de optiek dat de legacy een structurele versterking van onze regionale kenniseconomie moet zijn. Een voorbeeld waarin dit tot uiting komt, is de Gebiedsagenda Dronten die de provincie samen met de gemeente Dronten heeft samengesteld. In het document Van Eiland naar WijLand heeft de gemeenteraad van Dronten haar visie op het agrarisch kenniscluster rond de Aeres Hogeschool Dronten en de Warmonderhof vastgelegd. Gezamenlijk verkennen wij nu de mogelijkheden hoe de Floriade als hefboom kan worden gebruikt om de positie van dit kenniscluster in Dronten verder te versterken. In het studiejaar 2017-2018 zal Aeres Hogeschool Dronten haar 50-jarig bestaan vieren. Dit is een mooie gelegenheid om de betekenis van dit kenniscluster over het voetlicht te brengen.

Een paar kansen die hierbij zijn benoemd:

- Ontwikkeling van Dronten als hèt centrum op het gebied van praktijkonderzoek naar robotica in de landbouw, incl. precisielandbouw;
- Samen met Staay Food Group onze regio positioneren als belangrijke speler op het gebied van kennisontwikkeling voor indoor farming;
- Onder impuls van het nieuwe lectoraat Vitale business via cyclische proces- en productieketens bij Aeres Hogeschool Dronten een stimulans geven aan circulaire economie met agrarische reststromen ('Biohub+).

